

PROČ MŠMT NECHCE V ČESKÉ REPUBLICE STŘEDOEVROPSKÉ CENTRUM PRO NADANOU MLÁDEŽ – CTY CE - JAKO OKNO KE SVĚTOVÉ ÚROVNI VZDĚLÁVÁNÍ?

Tisková zpráva

NEW YORK, PRAHA (20. ledna 2015) Začátkem roku jsme vás informovali, že ministerstvo školství se náhle rozhodlo zablokovat stipendia pro 150 středoškoláků do online kurzů CTYOnline prestižní americké univerzity Johns Hopkins (cty.jhu.edu). V červenci 2014 ministr Chládek stipendia slíbil a zároveň podpořil založení pobočky CTY v České republice. Nyní počátkem ledna 2015 známkuje ministr Chládek CTYOnline jako elitářsky a drahý. Doporučuje tuzemské programy a o stipendiích, která slíbil, mlčí.

Ministr Chládek potvrdil písemným slibem uhradit 80% studijních nákladů, a podporu programu ve výši **10 mil. Kč na dva školní roky**. Kdo změnil názor ministra Chládky? Jakou váhu má jeho písemný slib? Co se stane se studenty bez stipendií, kteří už více než tři měsíce studují? **Kdo uhradí již vzniklé náklady? Proč MŠMT odmítá podpořit CTY CE – středoevropské centrum pro talentovanou mládež?**

Ministr Chládek minulý týden řekl významnému českému listu Deník: „*Ministerstvo školství poskytne žákům, kteří se přihlásili do programu CTYOnline náhradní srovnatelné kurzy zdarma. Bude jim tak kompenzovat slíbenou a posléze odepřenou dotaci ve výši deseti milionů korun, tedy 20 tisíc korun na jednoho posluchače. Kromě toho, že situaci 150 frekventantů hodlá řešit nabídkou tuzemského vzdělávacího programu, resort přichystal strategii práce s nadanými žáky. Již přijatá koncepce počítá se vznikem národní i krajské sítě podpory nadání, se speciálně zaměřeným dalším vzděláváním pedagogů, či s rozvojem světově unikátního programu Talnet.*“

Reakce studentů kurzů CTYOnline a vedení škol na sebe nedaly dlouho čekat. **Ptají se, zda nabídka ministra Chládky splní následující kritéria:** Budou kurzy v angličtině? Stihneme je absolvovat do konce dubna 2015 tak, abychom se kvalitně připravili na mezinárodní Advanced Placement (AP) testy? Seznámí nás se základy vysokoškolské látky v daném oboru tak, jak se vyučuje na prestižních univerzitách, aby při případném studiu na zahraniční univerzitě byl tento kurz uznán jako zkouška z předmětu v prvním ročníku? Obsahuje nabídka pana ministra i alternativu pro studenty studující humanitně zaměřené kurzy? Ministr Chládek obdržel od počátku roku více než 200 dopisů a e-mailů s žádostmi o vysvětlení svého počínání od studentů, rodičů, pedagogů a ředitelů škol. Ani na jeden dopis zatím neodpověděl.

Vytvořením tuzemského vzdělávacího programu bude zřejmě pověřen dobře známý Talnet, organizace která se již více než 10 let usilovně snaží pečovat o talentované středoškoláky. Talnet byl také první, na který jsme se obrátili s nabídkou ke spolupráci již v roce 2010. Setkali jsme se s inertním zájmem. Jak se často uvádí, ministerstvo podporuje Talnet cca 1 milionem Kč za školní rok. Navíc je ale Talnet financován z řady dalších grantů, evropských fondů či programů hlavního města Prahy. Přes veškerou snahu se nám skutečné náklady nepodařilo zjistit.

Již více než 10 let má Talnet prioritní podporu ministerstva školství a je výjimečný úzkou provázaností na NIDV, MFF UK a další subjekty. V letech 2009 – 2011 byl Talnet podpořen v projektu CZ.2.17/3.1.00/31165 v letech 2009 - 2011 **částkou 8,46 milionu Kč** určenou na online kurzy podle <http://www.talnet.cz/a-net>. Dalšími granty byly podpořeny např. projekty TalentCentra, NIDV a MFF UK Mládež v akci – soustředění 2013, CZ-11-E72-2012-R3, Talnet International 2013 částkou 15,302 EUR, Talnet Alumni - Talnet International 2014 - How to become a super(fe)male?, Gene-Ethics, mezinárodní soustředění 19. – 20.9.2014 v rámci projektu Erasmus+, Vědecká disputace v rámci badatelských aktivit jako metoda vzdělávání nadaných žáků a další dílčí projekty.

Dalším projektem byl tzv. projekt PERUN - systém péče o nadané v přírodních vědách (PÉče, Rozvoj a Uplatnění Nadání), na který byl poskytnut grant z ESF ve výši **33,9 milionu Kč**. Projekt PERUN byl v tichosti ukončen v polovině roku 2014. Nezaznamenal to ani sám pan náměstek Hulinský, který měl PERUN ve své gesci. Výsledky a aktivity projektu PERUN i projektu TALNET **se překrývají** nejen navzájem, ale také s tzv. následným projektem – Národní síť na podporu nadaných, který ministerstvo podpořilo v letošním školním roce částkou **5 milionů Kč** na budování sítě, nikoliv však na aktivity pro nadané. **Co přinesla investice 33,9 milionů Kč zůstává otázkou.**

Vítáme podporu nadaných žáků tuzemskými projekty. Přes značné investice ministerstva jsou výsledky těchto projektů rozpačité. Rozhodně nestačí ani zdaleka na mezinárodně uznávaný program CTY, americké university Johns Hopkins. Tuzemským programům schází především mezinárodní renomé, které lze získat jen dlouholetou poctivou prací, solidním výzkumem a silnou zpětnou vazbou. Navíc musí být nabízeny v anglickém jazyce. Studenti, kteří se hlásí do kurzů CTYOnline vědí, co dělají. **Chtějí měřit své schopnosti s těmi nejlepšími ve světě. To je pro ně úžasné motivující. Talnet jim tuto možnost nabídnout nemůže.**

Založení pobočky Centra Johns Hopkins University v České republice by přineslo právě know-how s mezinárodním renomé a dosahem a přirozeně v angličtině. To se Talnetu ani žádné jiné české organizaci za posledních 10 let nepodařilo. Je nanejvýš pravděpodobné, že se to Talnetu nepodaří ani nyní, i když se tak domnívá ministr Chládek. Bez ohledu na zkušenosti posledních 10 let doporučuje studentům opustit CTYOnline a začít studovat kurzy tuzemské. Mělo by snad 150 studentů v kurzech CTYOnline, kteří si v září 2014 zaplatili a investovali každý již více než 100 hodin náročného studia, nyní své studium opustit a přestoupit do bezplatných tuzemských kurzů, které jim nabízí virtuálně ministr Chládek? Je možné vzít takovou nabídku vážně?

Mgr. Ivo Kocum, ředitel gymnázia Český Brod, ve svém dopise panu ministru Chládkovi píše: „*Nám jde o děti, které mají nejen talent, ale i výjimečné nadání. Ve svém předmětu zájmu by mohly ve škole přeskóčit jeden či dva ročníky. Nerad dělám přirovnání k oblasti sportu, ale TALNET je tréninkové centrum talentované mládeže. Děti, které procházejí studiem kurzů CTYOnline, již ale hrají ... v NHL. Plynulý přechod frekventantů kurzů CTYOnline do kurzu alternativního je jenom fikce.*“

Na založení Centra v České republice, pobočky CTY americké univerzity Johns Hopkins, počítáme se státní podporou formou stipendií pro cca 500 studentů na dva roky. Odmítáme diletantská porovnávání tuzemských programů se CTYOnline. Ohrazujeme se proti zavádějícím informacím o nákladech na jejich realizaci. **Žádáme o podporu formou stipendií pro konkrétní studenty pro fungující program CTYOnline, abychom mohli založit Centrum CTY Central Europe v České republice, rozšiřovat skvělý tým českých instruktorů a výrazně snížit kurzovné, tak aby tuto příležitost mohli využít všichni talentovaní a pracovití studenti.** Finanční podporu na založení centra a jeho provoz nežádáme.

Za projektem CTYOnline stojí skvělé výsledky v mezinárodní konkurenci dosažené od roku 2010 bez státní podpory – 600 studentů v pilotní fázi úspěšně ukončilo program mezinárodním certifikátem uznávaným světovými univerzitami. V AP testech pořádaných americkým College Board (<https://www.collegeboard.org/>), dosahují čeští studenti v průměru hodnocení 4.06, zatímco světový průměr na pětistupňové stupnici je 2.89. AP testů se každoročně účastní 40 – 60 studentů. Letos se na AP testy připravuje 90 studentů. Někteří se umístili v horním 1% celosvětového hodnocení CTYOnline. Několik studentů již s plným stipendiem studuje na špičkových univerzitách i proto, že prošli přípravou CTYOnline. Hodnocení samotných studentů, jejich rodičů i pedagogů potvrzuje, že takové výsledky by nebyly možné bez absolvování kurzů CTYOnline. Ministr Chládek, náměstkyně Hulínský a Fidrmuc jsou přesvědčeni, že by pro studenty a český stát bylo výhodnější studovat kurzy tuzemské. Skutečnost je zcela jiná.

Ač program CTYOnline provozujeme v České republice již pátým rokem se skvělými výsledky, nepodařilo se nám dosud získat pochopení a podporu ministerstva. Byli jsme velmi mile překvapeni, když nás pan ministr Chládek v červenci 2014 podpořil. Nyní otočil. Dnes je celkem jasné, že ministerstvo se brání špičkovému know - how. Raději dává přednost svým „expertům na talent“ a organizacím, které předkládají projekty k financování ať již úředníkům ministerstva nebo evropským fondům. Projekty se většinou zaměřují na nejrůznější školení, až příliš často s nejasným efektem, hojně účasti na mezinárodních konferencích ve světě, nebo výzkumné projekty o nadaných. *"Mnoho lidí za podpory ministerstva sepisuje mnoho studií a strategií, jak talentované žáky podporovat. Víím také, že tyto studie jsou vhodné maximálně k tapetování"* řekl o této činnosti pan Jiří Benda, ředitel pražského Gymnázia Nad Alejí pro Hospodářské noviny (<http://domaci.ihned.cz/c1-63341160-chladek-slibil-dotaci-na-on-line-kurzy-pro-nadane-zaky-ted-ji-zrusil>).

Jak říká vynikající česká odbornice na oblast nadaných, psychologka PhDr. Eva Vondráková, spoluzakladatelka a předsedkyně Společnosti pro talent a nadání (STaN), která už téměř čtvrt století spolupracuje s významnými zahraničními odborníky v oblasti péče o nadané:

„Srovnatelné kurzy v ČR neexistují. Kurzy CTY splňují zároveň mimořádný rozsah, kvalitu a náročnost. Jsou neustále aktualizovány, aby odpovídaly současné světové špičkové úrovni. Zdrojem odborných informací i pedagogických postupů je univerzita Johnse Hopkinse, která je v aktuálním žebříčku 15. nejlépe hodnocenou univerzitou na světě. CTY – Centrum pro talentovanou mládež je nezisková organizace. Jejím posláním je vyhledávat

talentované studenty kdekoli na světě a umožnit jim rozvoj nadání bez ohledu na jejich původ a finanční možnosti rodiny. Zajistit mimořádnou kvalitu bez patřičné finanční dotace není možné. Dosažitelnost kurzů pro studenty bez ohledu na sociální zázemí i v ČR umožňuje stipendijní systém. Protože jsou kurzy CTY prověřené několika desetiletími velmi dobrých zkušeností, jsou i pro nejprestižnější světové univerzity zárukou kvality (nadání, motivace a pracovitosti) těch uchazečů o studium, kteří je absolvovali.

Adekvátní nabídky bezplatných kurzů, které vypracoval pan náměstek Fidrmuc, jsou tedy zřejmě převratným počinem v našem systému vzdělávání, ale asi i ve světovém měřítku, pokud opravdu splňují ve všech směrech totéž, co kurzy CTY. Pokud tomu tak opravdu je, měl by být tento počín publikován. Nejen v ČR, ale i ve světě....Talnet je užitečným rozšířením nabídky v rámci ČR, ale s možnostmi, které studentům nabízí kurzy CTYOnline není možné tento projekt v žádném případě srovnávat. „(viz také Příloha).

To vše nás již vede pátým rokem k prosazení vzniku Centra pro nadané s působností pro střední Evropu (Center for Talented Youth, Central Europe) ve zkratce CTY CE a se sídlem v České republice, které by mimo jiné cenu těchto velice kvalitních kurzů značně zlevnilo i pro naše studenty. Právě v tom by jim mohlo ministerstvo školství pomoci. To je ale možné teprve tehdy, až se vedení ministerstva zbaví představy, že je možné získat know – how zdarma, nebo za cenu téměř zanedbatelnou.

Je pozoruhodné, že úzkostlivý instinkt náměstků Fidrmuce a Hulinského pro hospodárnost a efektivní vynaládání prostředků státního rozpočtu selhává v případě, kdy ministerstvo školství „operativně“ rozhoduje přidělit **třicetimilionovou dotaci motocyklové Grand Prix v Brně**, akci, která je trvale **ztrátová**.

Minuly týden ministr Chládek doporučil velmi obecně studentům opustit kurzy CTYOnline a začít studovat kurzy tuzemské. Ministr Chládek ale zatím nevysvětlil, **kdo se postará o již vzniklé náklady na kurzovní a studijní materiály, které studentům ministerstvo slíbilo uhradit. Drtivá většina studentů by se bez písemného příslibu a rozhodnutí ministerstva uhradit 80% studijních nákladů do kurzu CTYOnline nepřihlásila. To nechal ministr Chládek bez odpovědi. Odpověď ale bude muset najít.** Tohoto závazku se totiž ministerstvo jen tak zbavit nemůže.

Obracíme se dnes současně na mateřské strany politiků, kteří příslušné škody rodinám studentů způsobili, tj. Marcel Chládek (ČSSD), Petr Hulinský (ČSSD) a Jaroslav Fidrmuc (KDU-ČSL), aby se finančně zaručily za škody způsobené těmito politiky rodinám studentů a organizátorům. Aby se zaručily, že tyto náklady uhradí třeba z vlastních stranických finančních prostředků. Jsme si jisti, že by takovýto postup byl daleko účinnější propagací příslušné strany než jakákoli předvolební reklama.

Obracíme se také na poslance, senátory a hejtmány. Pomozte zprostředkovat světovou úroveň vzdělávání i pro české studenty. To, co jim nabízí již více než 10 let ministerstvo školství, něčím takovým v žádném případě není.

Martin Herman, AFCSLS, mherman@afcsls.org

Jeanne Bočková, Nadané dítě, z. s., jeanne@strategic.cz, tel. 603 442 040

Přílohy:

Petice: http://www.petice24.com/potrebujeme_ctyonline

Odborné vyjádření PhDr. Evy Vondrákové (celý text):

http://www.objevitelske-soboty.cz/media/odborne_vyjadreni_phdr_evy_vondrkove_CTY_19012015.pdf

Další zprávy pro média: <http://www.objevitelske-soboty.cz/aktuality/media>

Další informace o CTYOnline a MŠMT: <http://www.objevitelske-soboty.cz/ctyonline-ohrozeno>